

Město Sázava

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřbnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřbnictví“), vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

ŘÁD VEŘEJNÉHO POHŘEBIŠTĚ MĚSTA SÁZAVA.

1. Rada města Sázava schválila tento Řád veřejného pohřebiště obce na svém zasedání dne 19.02.2024 usnesením č. 2955/29/21/1/2024.

2. Tento Řád veřejného pohřebiště (dále jen „Řád“) se vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Středočeského kraje v Praze ze dne 13.02.2024, vydaného pod č.j. 023253/2024/KUSK

Článek 1

Úvodní ustanovení

Provozovatelem i správcem veřejného pohřebiště (dále jen „provozovatel“) je Město Sázava, IČ: 00236411, se sídlem nám. Voskovce a Wericha čp. 356, PSČ 285 06 Sázava, telefon: 327551059, e-mail: urad@mestosazava.cz

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vymezení často používaných pojmů:

Zákon o pohřbnictví – zákon č. 256/2001 Sb., o pohřbnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejné pohřebiště – (dále též „pohřebiště“) je prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren (kolumbárium) či vsypové loučky nebo jejich kombinace.

Řád veřejného pohřebiště Města Sázava (dále jen „Řád“) upravuje zejména:

- rozsah služeb poskytovaných na veřejném pohřebišti
- povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště

- povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště
- povinnosti nájemce hrobového místa, zejména pokud jde o rozsah údržby hrobového místa
- dobu, po kterou je veřejné pohřebiště přístupno návštěvníkům, atd.

Hrobové místo – místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren, nebo na vsypové loučce.

Hrob – je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.

Hrobka – je věc nemovitá. Jedná se o zděnou nadzemní nebo podzemní stavbu určenou k uložení lidských pozůstatků v rakvi nebo zpopelněných lidských ostatků v urnách volně v prostoru bez následného zásypu zeminou.

Urnové (epitafní) místo; kolumbárium – je hrobové místo nebo místo určené pouze pro ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky (minimálně v úředních obalech), do vyhrazeného prostoru pod nebo nad zemí.

Hrobové zařízení – např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).

Vsypová loučka – je přesně vymezený prostor s pěstěným trávníkem a esteticky vytvořeným a udržovaným okolím.

Vsyp – je hrobové místo na vsypové loučce s právem nájmu určené pro ukládání zpopelněných lidských ostatků bez urny. Jedná se o hloubkové uložení popela do země pod odkrytý travní drn a není při něm potřeba předchozí úpravy popela ani rozptylového aparátu.

2. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na veřejné pohřebiště „hřbitov **U sv. Anny**“ v Sázavě, část Černé Budy, umístěného na pozemcích evidovaných v katastru nemovitostí na parcele parc. čís. 725, katastrální území Černé Budy, jehož součástí jsou:

- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
- místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
- vsypová loučka

Vnější hranice tohoto pohřebiště jsou vymezeny oplocením.

3. Řád je závazný pro provozovatele pohřebiště, a dále pro subjekty zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce všech typů hrobových míst, objednavatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

4. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, tento Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i

obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

Článek 3

Doba zpřístupnění pohřebiště

1. Pohřebiště je veřejné místo, denně přístupné takto:

- v zimním období od 8,00 do 18,00 hodin
- letním období od 7,00 do 20,00 hodin.

2. V případě nepříznivého počasí, např. vytrvalé sněžení, náledí, silný vítr apod., není pohřebiště veřejnosti přístupné. Provozovatel pohřebiště dále může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, exhumací, náledí, za sněhu apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.

3. Provozovatel pohřebiště zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.

Článek 4

Rozsah poskytovaných služeb

1. Na hřbitově U sv. Anny jsou poskytovány zejména tyto základní služby

- nájem hrobového místa
  - a. pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků
  - b. pro uložení lidských ostatků v urnách
  - c. pro uložení uren s lidskými ostatky v kolumbáriu
  - d. pro vsyp lidských ostatků
- vedení předepsané evidence o hrobových místech a uložení lidských ostatků
- správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně (např. sekání trávy, prořez stromů a keřů apod.), oplocení a mobiliáře
- údržba prostoru před vstupem na pohřebiště a přilehlé parkovací plochy
- pravidelná kontrola a údržba vodního zdroje (studna)
- zajištění svozu, odvozu a likvidace odpadů
- vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto Řádu
- údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě)
- zajištění údržby a úpravy hrobových míst neudržovaných a opuštěných do doby jejich likvidace, údržba a úprava společných hrobů a čestných hrobových míst
- zveřejňování informací v místě obvyklém na daném pohřebišti pro potřeby nájemců a veřejnosti

2. Na veřejném pohřebišti jsou poskytovány doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu a v ceně služeb spojených s nájmem, jako například:

- a) manipulace se zetlelymi, nezetlelymi i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště,
- b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací,
- c) pohřbívání,
- d) provádění exhumací,
- e) ukládání lidských ostatků,

Výše uvedené a další činnosti spojené s provozováním pohřebiště zajišťuje provozovatelem pověřená firma – Pohřební služba Navrátil s.r.o., IČO 052 60 809, se sídlem Lhotecká 156, Ovčáry, PSČ 280 02.

Článek 5

Stanovení tlečí doby

1. V souladu s výsledky hydrogeologického průzkumu a vyžádaným stanoviskem krajské hygienické stanice je na základě zákona tímto Řádem stanovena pro uložení lidských ostatků do hrobů na pohřebišti tlečí doba v délce minimálně **15 let** s možností pohřbívání do prohloubených hrobů.

2. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Nejpozději den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit provozovateli kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlečí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 6

Povinnosti návštěvníků pohřebiště

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni se zdržet takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých, nebo mravního citění pozůstalých a veřejnosti: tzn. zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.

2. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.

3. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání návykových a psychotropních látek na pohřebišti.

4. Na pohřebišti není dovolena jízda motorovými vozidly bez souhlasu provozovatele pohřebiště. Na pohřebišti není dovolena jízda jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních

občanů. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech atp.

5. K parkování vozidel návštěvníků pohřebiště a účastníků smutečních obřadů je vyhrazeno místo před branou hřbitova.

6. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.

7. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.

8. Na vsypové loučce je dovoleno používat svítidel jen na místech k tomu určených. Vstup na vsypovou loučku je pro veřejnost zakázán. Kytice a svítidla lze zde umísťovat jen na vyhrazené plochy a způsobem na místě určeném (obvodová zídka podél vsypové loučky).

9. V prostorách kolumbária je dovoleno ukládání pietních předmětů pouze na poličky, které jsou součástí jednotlivých schránek v kolumbáriu. Je zakázáno umísťovat pietní předměty na zem v prostoru pod schránkami v kolumbáriu. Pokud se na zemi v prostoru pod a před schránkami v kolumbáriu budou nacházet jakékoli předměty, budou odklizeny provozovatelem pohřebiště.

10. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště. Stavební odpad z pohřebiště je nutné uložit ve sběrném dvoře. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

11. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a provozovatel.

12. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.

13. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze ve vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště.

Článek 7 Povinnosti provozovatele pohřebiště

Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

- a) Všem osobám – zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
- b) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li provozovateli známa.
- c) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví formou vázané knihy, nebo v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním.
- d) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle archivačního a skartačního řádu obce.
- e) Vyřizuje stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště.
- f) Udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- g) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- h) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- i) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady hrobových míst stejného charakteru a rozměrů.
- j) Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti, provádět úklid cest a údržbu společných zařízení.
- k) Zajišťovat sběr, třídění a likvidaci všech odpadů z pohřebiště.
- l) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
- m) Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků. Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí.
- n) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- o) Alespoň 1x ročně připravit návrh na předání a převzetí náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30 ti dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.

Článek 8

Užívání hrobového místa, povinnosti nájemce

1. Nájem hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem pohřebiště (pronajímatelem) – Městem Sázava a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, dobu trvání nájmu, výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem.

2. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je nájemce povinen poskytnout provozovateli pohřebiště veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno ustanovením § 21, odst. 1 zákona o pohřebnictví, kterými jsou:

- jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky jsou na pohřebišti ukládány, místo a datum jejího narození a úmrtí (pokud jsou známy),
- list o prohlídce zemřelého,
- údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
- datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportní vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
- záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
- jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název firmy, sídlo a identifikační číslo nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
- datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
- údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození.

Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli pohřebiště.

3. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na níž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlečící doba stanovená pro pohřebiště v čl. 5 (tj. 15 let).

4. Nájem všech typů hrobových míst se sjednává na dobu 15 let.

5. Podnájem hrobového místa je zakázán.

6. Platným uzavřením smlouvy o nájmu vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem smlouvy o nájmu, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.

7. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze písemnou dohodou mezi provozovatelem pohřebiště, původním nájemcem a novým nájemcem. Rovněž v případě, že původní vlastník hrobky, náhrobku, nebo hrobového zařízení převede vlastnické právo k těmto věcem na nového vlastníka, je povinen o této skutečnosti bezodkladně informovat provozovatele veřejného pohřebiště a předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby.

8. Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobu, kde dosud neuplynula stanovená tlečící doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné, nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval.

9. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 odst. 4 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

10. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:

- nejpozději do 1 měsíce od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
- zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí,
- průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
- odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám.

11. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní

po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.

12. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.

13. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele a nájemce je povinen poskytnout provozovateli veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví.

14. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tato čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se např. upozornění nájemce na skončení doby nájmu aj.

15. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 01. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

16. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014, bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz. ust. § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ust. § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (na vývěsce). U opuštěného hrobu se postupuje shodně.

17. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.

18. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží do společných hrobů bez úředních obalů.

19. Při nesplnění bodu 17 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.

Článek 9

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník, nebo jím zmocněná osoba po předchozím písemném souhlasu nájemce hrobového místa (neprovádí-li tyto práce sám) a provozovatele pohřebiště za podmínek stanovených tímto Řádem, případně za podmínek uvedených v souhlasu provozovatele pohřebiště se zhotovením či úpravou hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení. Ten kdo práce provádí je povinen činit tak dle pokynů provozovatele pohřebiště, smlouvy o nájmu, tohoto Řádu a zákona.

2. Provozovatel pohřebiště určí zejména:

- rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci,
- jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně ukotveny,
- nápisy na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními normami.

3. Pro zřizování hrobů a hrobek na pohřebišti a jejich úpravy platí tyto zásady:

- a) pohřbívací plocha musí být zachována v rozměrech hrobu, nejméně 80x200 cm, u hrobky nejméně 90x220 cm, u hrobu dětského nejméně 60x160cm a u hrobu pro dítě mladší 3 let nejméně 50x150 cm,
- b) dno musí být nejméně 50 cm nad hladinou podzemní vody,
- c) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky a dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy, základové zdivo nesmí přesahovat do pohřbívací plochy, základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla,
- d) přední a zadní hrany rámu musí být zásadně navzájem v jedné přímce, pokud provozovatel pohřebiště výslovně nestanoví jinak,
- e) uličky mezi hroby (hrobkami), které tvoří součást veřejného prostranství hřbitova, musí být nejméně 30 cm široké,
- f) vrstva hlíny, určená k zakrytí rakve v hrobě, musí být nejméně 120 cm vysoká s přiměřeným převýšením vzhledem k okolní úpravě terénu,

- g) při stavbě náhrobků a rámu musí být jednotlivé součásti mezi sebou kotveny, ve svažitém terénu musí být hroby (hrobky) a jejich příslušenství rovnoměrně odstupňovány, pokud provozovatel pohřebiště výslovně nestanoví jinak,
- h) základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti, např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihlového zdiva,
- i) zřízení hrobky a pokrytí hrobu krycí deskou lze povolit, jen pokud šířka a kvalita přístupových cest umožní její přepravu a užitá technologie budou skýtat záruky úspěšného provedení bez nebezpečí vzniku úrazu osob a škod na okolních hrobech a hrobovém příslušenství,

j) při stavbě hrobky je navíc:

- nutné posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům),
- nájemce povinen předložit provozovateli ke schválení projektovou dokumentaci (tvar, odvětrání, typ terénu a půdy, velikost hrobky) a způsob dodržení BOZP při stavbě hrobky,
- navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předložení statického výpočtu,
- provést uložení přebytečné zeminy a odvoz na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření.

4. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.

5. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci dle zákona o pohřebnictví. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

Článek 10

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo osoba uvedená v článku 4 odst. 2 tohoto řádu nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz. čl. 11).

2. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště. Pokud jsou urny se zpopelněnými lidskými ostatky ukládány do kolumbária, slouží jednotlivé schránky pro uložení 4 uren. Na vnějším rámu schránky se nachází polička. Jednotlivé schránky jsou zakryty deskou (majetek nájemce), kde je jméno s daty zesnulého.

3. Místo na vsypové loučce je hrobové místo určené pouze pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v keramické nádobě do vyhrazeného prostoru v jamce hluboké cca 50 cm o průměru 20 cm zasypané zeminou a přikryté přírodním plochým kamenem.

4. Bez ohledu na uplynutí tlečí doby může být s nezpopelněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.

5. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být na pohřebišti uloženy pouze s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Před vydáním souhlasu musí být provozovateli doložena skutečnost úmrtí dle ust. § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví.

6. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebišti, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa, ve kterém jsou uloženy a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků na jiné pohřebišti musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka musí být k žádosti o exhumaci přiložena. Postup při exhumaci lidských ostatků je upraven v § 22 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů. Žádost o exhumaci předkládá nájemce hrobového místa a k této žádosti **vždy** doloží:

- a) skutečnost úmrtí (**úmrtním listem**, průvodním listem k přepravě těla zemřelého, zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého) a
- b) písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku,
- c) písemný souhlas s uložením nezpopelněných lidských ostatků z pohřebiště, kam budou nezpopelněné lidské ostatky nově uloženy.

Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.

7. Exhumace nezpelněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelnění v krematoriu je zakázáno. Výjimky dle individuální žádosti může schválit pouze provozovatel pohřebiště.

8. Rakve, použité při pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držíci vcelku. Taktéž výplně rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů.

9. Pro pohřbívání do hrodek je nutno použít rakve dřevěné z materiálu s dlouhou trvanlivostí, nebo kovové nebo dle ČSN Rakve.

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:

- a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
- b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
- c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
- d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
- e) osvědčení o získání profesní kvalifikace hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
- f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
- g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.

2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.

- 3.** Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, je provozovatel pohřebiště oprávněn kdykoli:
- a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
  - b) požádat o přerušování prací. V takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
- 4.** Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
- 5.** Provozovatel pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
- 6.** Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
- 7.** Provozovatel pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
- 8.** Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 12

Dřeviny a lavičky

- 1.** Veškeré dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků, smí vysazovat pouze provozovatel pohřebiště, příp. osoba určená provozovatelem pohřebiště.
- 2.** Ostatní dřeviny lze na pohřebišti vysazovat a odstraňovat jen na základě písemného souhlasu provozovatele pohřebiště.
- 3.** Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy.
- 4.** Provozovatel pohřebiště může dřeviny odstranit, jestliže narušují provoz pohřebiště nebo péči o hrobová místa. Při tom je třeba respektovat ustanovení předpisů upravujících ochranu veřejné zeleně.

5. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas.

6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do zeleně bez předchozího písemného souhlasu provozovatele pohřebiště.

7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel, nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel písemný souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnost udržovat lavičky v řádném stavu.

8. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.

Článek 13

Sankce

Porušení tohoto řádu bude postihováno podle zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Článek 14

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.

2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.

3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí provozovatel pohřebiště (Město Sázava) a městská policie Města Sázava.

4. Výjimky z tohoto Řádu dle individuální žádosti může schválit Rada města Sázava.

5. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy (např. zákon o státní památkové péči).

Článek 15
Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu veřejného pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád veřejného pohřebiště schválený radou města Sázava, ze dne 27.07.2020 pod číslem usnesení 1361/47/22/1/2020.

Článek 16
Závěrečné ustanovení

1. Řád veřejného pohřebiště nabývá účinnosti dnem 15.03.2024.
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Městského úřadu Sázava po dobu 15-ti dnů a po celou dobu platnosti tohoto Řádu na pohřebišti v místě obvyklém.

V Sázavě dne 19.02.2024

Mgr. Monika Pospíšilová, v. r.
místostarostka

Mgr. Vladimír Dvořák, v. r.
starosta

Vyvěšeno dne: 26.02.2024
Sejmuto dne: